

Kjeld Olesen (S):

Det er jo fremgået, at jeg ikke har blandet mig videre i debatten, bl.a. fordi jeg ikke ønsker at spille bedrevidende over for min efterfølger, da jeg ved, hvor svært og omfattende jobbet er. Jeg mener endda, at jeg har forsøgt at være hjælpsom. Det er tilfældet med den sag, vi her diskuterer.

Da udenrigsministeren henvendte sig til mig i december, fik jeg udvirket, at socialdemokratiet gik med til 2 måneders forlængelse under artikel 113. På grund af influenza kunne jeg ikke være her i sidste uge, og jeg vil godt sige, at jeg blev ganske simpelt chokeret, da jeg her for nylig læste, hvad udenrigsministeren sagde under debatten. Det står i sp. 8028-29:

»Jeg vil gerne for historieskrivningens skyld erindre om, hvad det egentlig var, der indgik i diskussionen, da vi i december i enighed besluttede os til, at vi kun skulle forlænge sanktionerne i 2 måneder. De synspunkter, der lå bag, og som blev fremført både af den tidligere statsminister og af den tidligere udenrigsminister i de samtaler, jeg havde med dem herom, var, at det på baggrund af den fortsatte usikkerhed om situationen i Polen ikke på daværende tidspunkt ville være rimeligt at afgive det politiske signal at ophæve sanktionerne ensidigt fra dansk side, at man, da man var betænkelig ved en fortsat anvendelse af artikel 113 som grundlag, måtte have fastsat en tidsfrist, og at man inden for denne tidsfrist på ny skulle vurdere udviklingen i Polen.«

En ting er, at udenrigsministeren har brudt de uskrevne love ved at referere private samtaler, lad det så være. Noget helt andet er, at jeg naturligvis ikke har sagt, som udenrigsministeren refererer. Det siger sig selv, at jeg ikke kan have noget som helst grundlag for at sige, at socialdemokratiet efter de 2 måneder ville stemme for et forslag, da vi for det første ikke vidste, om det ville komme, og for det andet ikke havde diskuteret det.

For dansk udenrigspolitik må jeg dybt beklage, at vi har en udenrigsminister, hvis mangel på etik og på anstændighed bringer den brede enighed om dansk udenrigspolitik i fare, som udenrigsministeren selv siger ligger ham på sinde. Det siger sig selv, at kontakter mellem udenrigsministeren og social-

demokratiet for fremtiden må foregå på en anden måde end ved private samtaler.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Hr. Kjeld Olesen læste loyalt op af fortrykket fra anden behandling, hvad jeg rent faktisk havde sagt. Jeg havde ikke direkte citeret fra private samtaler. Jeg havde gengivet det indtryk, jeg havde fået af socialdemokratiets holdning.

Hr. Kjeld Olesen går videre – hvilket han kan konstatere, når han senere læser fortrykket af denne debat – og hævder, at jeg skulle have antydnet, at hr. Kjeld Olesen eller den tidligere statsminister skulle have bundet socialdemokratiet på nogen som helst måde til, hvad man ville gøre efter 2 måneders forløb. Læs nu igen, hvad det rent faktisk var, der blev sagt ved andenbehandlingen, hr. Kjeld Olesen! Jeg påstod ikke noget sådant. Det, det var magtpåliggende for mig at gøre opmærksom på, var – hvad der burde være logisk for enhver, der prøver at studere hændelsesforløbet – at når socialdemokratiet i december 1982 gik med til en 2 måneders forlængelse, så var det naturligvis, fordi vi dengang endnu var i stand til at diskutere det væsentlige i denne sag, nemlig situationen i Polen. Når jeg fik socialdemokratiets tilslutning til en 2 måneders forlængelse af sanktionerne, var det netop, fordi vi på det tidspunkt ikke kunne vurdere, hvad det var, der skete i Polen. Vi havde en del snak om, at man muligvis ville ophæve krigsretstilstanden. Vi vidste ikke, hvad der lå reelt i det. Med andre ord, som jeg også sagde ved andenbehandlingen: på det tidspunkt var det ikke rimeligt at afsende noget politisk signal ved at ophæve sanktionerne. Det var det indtryk, jeg fik af mine samtaler, bl.a. med hr. Kjeld Olesen.

Jeg har desuden loyalt refereret – jeg gentager: loyalt refereret – at socialdemokratet havde betænkeligheder ved den fortsatte anvendelse af artikel 113.

Det, jeg bare spørger om, er: hvilken logik skulle der være i, at socialdemokratiet ikke desto mindre i december gik med til en 2 måneders forlængelse under artikel 113, hvis det ikke netop var med baggrund i det, jeg har ført frem her i salen, nemlig at man på det tidspunkt skulle give sig tid til at se, hvad der skete i Polen?